Klima- og
miljødepartementet

Klima- og miljødepartementets prioriterte forskningsbehov

Kristin T. Teien, Klima- og miljødepartementet

KLIMAMARIN, 16. november 2016

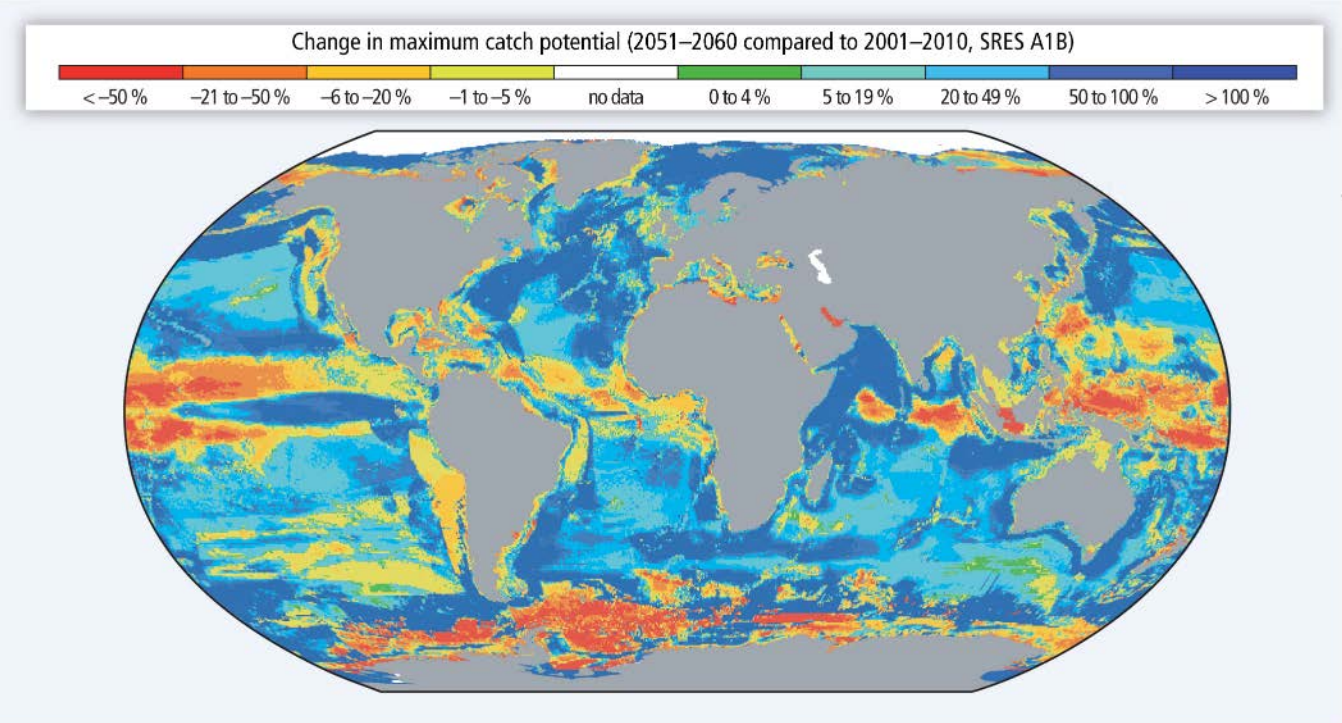
Menneskets påvirkning på jordas miljø

D J McCauley et al. Science 2015;347:1255641

Global oppvarming endrer forutsetningene

- Klimaendringer og havforsuring endrer økosystemene
- Uforutsigbare konsekvenser
- Fiskeressurser vil flytte seg, optimal sone for oppdrett flyttes nordover
- Større samlet belastning
- Behov for klimatilpasning av havmiljøforvaltningen

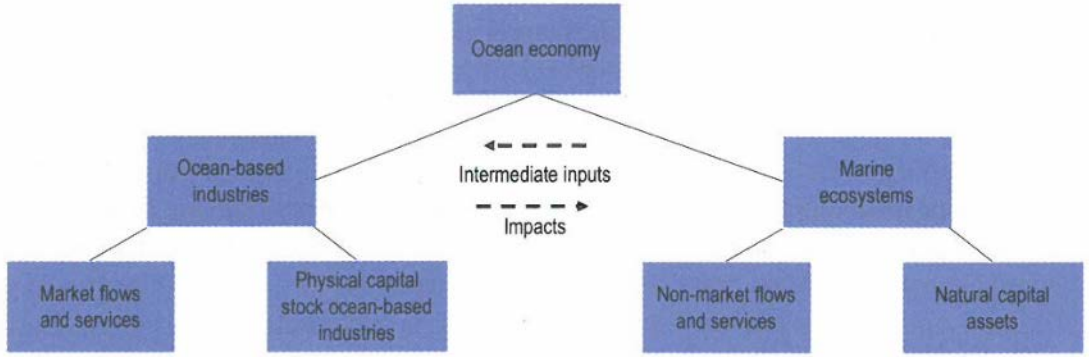
Blått = økt produksjon i 2051-2060
Rødt = mindre produksjon i 2051-2060
Kilde IPCC

Leve av havet og marine næringer

OECD-rapporten *The Ocean Economy in 2030*

To hovedpilarer i en modell for havøkonomi:
- havbaserte virksomheter/næringer
- marine økosystemer

Figure 1.1. **The concept of the ocean economy**

Fra OECD-rapporten *The Ocean Economy in 2030*

Regjeringens utvalg for grønn konkurransekraft:

"Norge har gode havforvaltningsplaner som får internasjonal ros. Det må bygges videre på disse planene og på prosessene som underbygger dem i samarbeidsflatene mellom forvaltning, forskning og næring. Norge må beholde posisjonen som internasjonalt foregangsland på god havforvaltning, og fortsette å koble god forvaltning av havet med økt produksjon av sjømat."

Anbefaling: Potensialet i marine næringer må utvikles gjennom bærekraftig vekst der forvaltning, næring og teknologier utvikles på biologiens premisser.

KLDs forskningsbehov

- Publisert på regjeringen.no i mars

(https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/klima--og-miljodepartementets-prioriterte-forskningsbehov-2016-2021/id2478345/)

- Overordnede føringer
- 11 prioriterte temaer

DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT

Meld. St. 7
(2014–2015)
Melding til Stortinget

Langtidsplan for forskning og høyere utdanning 2015–2024

Overordnede føringer

1. Nasjonale miljømål
2. Langtidsplanen for forskning og høyere utdanning
3. Internasjonalt perspektiv
4. Forvaltningsrelevant forskning
5. Formidling
6. Forskning og overvåking (lange tidsserier)

Naturmangfold | Kulturminner og kulturmiljø | Friluftsliv | Forurensning | Klima | Polarområdene

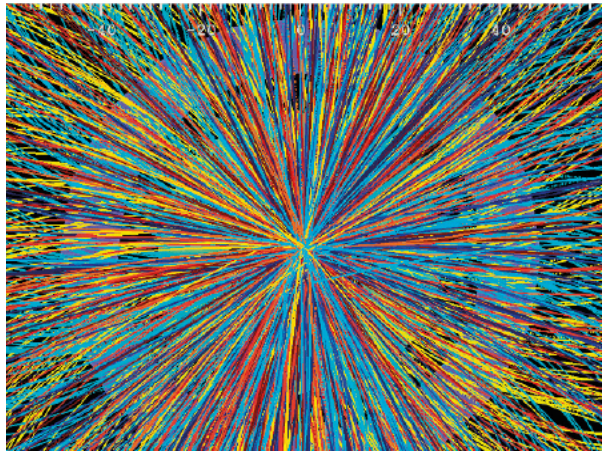

Foto: Inger Maria Olsrud, RA

Klimaendringer og lavutslippssamfunn

- Omstilling til lavutslippssamfunn
  - Teknologi for lavutslipp
- Klimasystemet
- Klimaeffekter av arealendringer og –forvaltning
- Klimatilpasning
- Internasjonalt arbeid og effekt av tiltak

Økosystembasert forvaltning

- Naturmangfold og klima
- Mål om god økologisk tilstand
  - Tiltak og virkemidler
  - Sammenheng funksjon og økosystemtjenester
  - Metoder for samlet belastning
  - Funksjon, tåleevne og sensitivitet til endringer
  - Naturbaserte løsninger
  - Fremmede organismer og GMO, mikroorganismer

Foto: Øyvind Andreassen

Økosystembasert havforvaltning

- Grunnleggende kunnskap om marine økosystemer, naturlige svingninger og forståelse av økosystemenes funksjon
- Effekter av påvirkning fra klimaendringer, havforsuring, forurensning, plastforsøpling og mikroplast
- Samlet belastning på økosystemene
- Behov for bedre prediksjoner og kunnskap om økosystemenes robusthet mot endringer
- Samfunnsfaglig og juridisk forskning innen helhetlig, økosystembasert forvaltning

Foto: Kristin T. Teien

Kyst- og vannforvaltning

- Vannforvaltningsplaner med tiltak for å nå mål om at alt vann skal ha god tilstand i løpet av 2021

- Forskning som bidrar til mer helhetlig og bærekraftig vannforvaltning er viktig

Polar- og nordområdene

- Effekter av påvirkningsfaktorer
- Habitatvalg, trekkende arter
- Økologiske interaksjoner

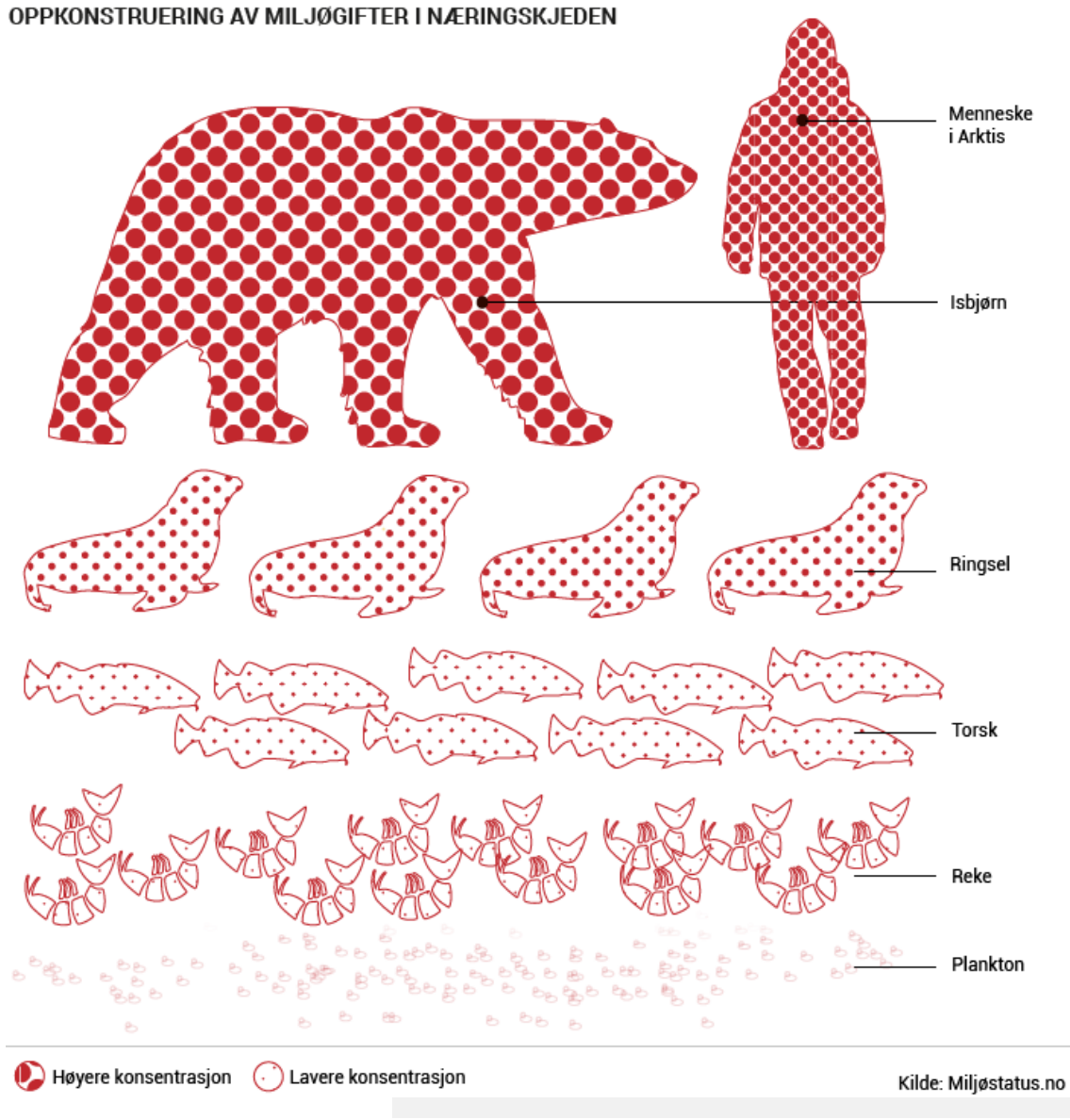

Fotos: Janne Schreuder

Rent miljø

- Miljøgifter
- Lokale og langtransporterte luftforurensninger
- Nitrogensyklusen; grunnlag for tiltak og virkemidler

Bærekraftig produksjon og forbruk

- Operasjonalisering av grønn konkurransekraft
- Avfall: Fra søppel til ressurs
- Miljøkrav i offentlige innkjøp
- Fosfor: Dosering, avrenning og gjenbruk

Fotos: NRK

Tverrgående temaer

- Forvaltning og styring

- Effektiv virkemiddelbruk
- Konsekvenser og kostnader av ulike virkemidler
- Metoder for verdsetting av miljøgoder

- Kostnadseffektiv kartlegging og overvåking
- Felles datainfrastruktur

Oppfølging av Meld. St. 14 *Natur for livet*

- Ekspertråd for økologisk tilstand er opprettet
  - Restaurering
  - Kvalitetsnormer
- Ekspertpanel for nasjonal utredning om naturgoder i våtmark snart opprettet
- Grønn infrastruktur
- Naturkartlegging og økologisk grunnkart
- Naturovervåking
- Indikatorer, miljøstatistikk og databaser
- Rødlister, svartelister, naturindeks

Klima- og
miljødepartementet

Takk for oppmerksomheten

